

Ontwikkelgesprek in het kader van de accreditatie van de opleiding Fashion &Textile Technologies

(20210510)

Aanwezig

- Alexandra de Raeve, voorzitter auditpanel, werkzaam bij Hogeschool Gent
- Alma Mulder, secretaris van het auditpanel, namens NQA
- Jurrie Barkel, teamleider F&TT Saxion
- Sacha Tournier, teamleider F&TT Saxion
- Ilse Kamstra, voorzitter curriculumcommissie. F&TT Saxion
- Karen Bosch, afstudeercoördinator, F&TT Saxion

Verslaglegging:

- Nikki Holtkamp
- Petra Manders

Inleiding

Ter voorbereiding aan het gesprek hebben de teamleiders van Saxion een aantal vragen geformuleerd.

- *Hoe kunnen we een afstudeerdossier het beste vormgeven?*
- *Welke ervaring heeft het panel met het hanteren van een afstudeerdossier?*
- *Welke suggesties en ervaringen wil het panel delen, m.b.t. de ontwikkeling en invoering van het dossier?*
- *Het panel heeft een goede indruk van de opleiding F&TT. Welke producten zou een beginnend beroepsprofessional moeten kunnen laten zien?*

Het gesprek is grotendeels organisch verlopen en heeft niet alle vragen lineair beantwoord. Sterker nog: het gesprek heeft de vorm aangenomen van een wederzijds ontwikkelgesprek, waardoor onverwachte aanbevelingen naar voren zijn gekomen.

Gespreksverslag

De voorzitter van het panel, Alexandra de Raeve, gaf aan dat zij op het vlak van een afstudeerdossier nog weinig ervaring had. De opleiding in Gent is dit jaar gestart met een bijbehorend traject. Hierbij bouwen de studenten vanaf het eerste jaar een ontwikkelingsportfolio op. Ze maken zelf een persoonlijk ontwikkelplan rondom thema's waarin ze geïnteresseerd zijn en (waarschijnlijk ook) getalenteerd in zijn. Van het ontwikkelingsportfolio gaan ze naar een showcase portfolio dat ze tijdens de eerste 5 minuten van het afstuderen moeten pitchen. Dit geeft studenten de mogelijkheid de eigen talenten te ontwikkelen en in het daglicht te zetten.

Saxion: zou het een idee zijn de pitch aan de hand van de competenties te beoordelen?

HO Gent: Nee, we willen dit vrijlaten. De competenties worden in verschillende onderdelen en niveaus al getoetst. Student krijgt op deze manier de kans eigen talent te laten zien en ontwikkelen.

Saxion: waar worden de eindniveaus getoetst die door de jaren heen worden aangeboden en hoe worden ze getoetst?

HO Gent: de toetsing van het eindniveau is te vergelijken met die van Saxion: het is onmogelijk om alle competenties in 1 eindwerk af te toetsen. Dit bevestigt het idee dat het handig en verstandig is het eindniveau door de jaren heen te toetsen. Het risico bestaat wel dat studenten het vakje afvinken wanneer de toets is geweest en 'vergeten' wat de inhoud was.

HO Gent: het lijkt erop dat een digitaal portfolio ertoe leidt dat je korter op de bal kunt spelen. Daardoor valt competentieontwikkeling beter te monitoren. Omdat de ervaringen met het portfolio in Gent nog zo recent en zo beperkt zijn, is evt. werkdruk nog niet goed in te schatten.

Secretaris: hoe laat je de creatieve component terugkomen in de beoordeling van het afstudeerwerk?
Saxion: in de Commercie pijler is dat nog niet zo duidelijk. Dat kan verbeterd worden. Creativiteit is beter zichtbaar in de pijlers Materiaal en Collectie.

HO Gent: hier gaan we behoedzaam mee om. We zijn een technische opleiding. We moeten ons niet te veel laten verleiden door naar de creativiteit (lees: esthetiek) te kijken. We houden de focus op de toegepaste techniek. Als de opdracht een ontwerp karakter heeft, dan hoort daar ook een onderbouwing bij in de vorm van een technisch dossier. M.a.w. we staan ontwerpen om het ontwerpen niet toe. We moeten onze eigen identiteit bewaren: fashion is niet ons uitgangspunt.

Saxion: niet zozeer het ontwerp zelf wordt bij ons beoordeeld, maar meer het proces van het ontwerp.

Saxion: creativiteit kan ook in de commerciële context. Het afstudeerportfolio biedt de mogelijkheid tot eigen profilering van de studenten.

Saxion: creativiteit hoeft niet alleen op het product maar kan ook op het proces slaan. Bijvoorbeeld creatief probleem oplossen. Of de zoektocht naar een eigen onderneming. Of aanpassing van bestaande materialen. Wat is de definitie van creativiteit? Is HOG al bezig met begripsvorming bij studenten en zo ja, hoe dan?

HOG: HOG beaamt dat het begrip creativiteit inderdaad veel ruimer geïnterpreteerd kan worden dan sec "het ontwerpen van ideeën en objecten". Studenten worden meer/regelmatig geïnformeerd dat innovatie niet altijd ontwerpen betekent, maar studenten willen het niet altijd horen. Er is nog werk aan de winkel.

Saxion: hoe ziet de bachelor proef van HOG eruit?

HOG: Het is altijd een geschreven werk. Het bedrijf geeft een onderzoeksopdracht uit. De kwaliteit van de opdracht hangt af van de beschrijving. De omvang van het bedrijf of de onderzoeksinstelling speelt mee. Hoe groter de organisatie, hoe beter het resultaat. Er is doorgaans meer/betere begeleiding en er zijn meer technische mogelijkheden. Er is dan ook veel meer mogelijk omtrent het thema duurzaamheid.

Saxion: Kunnen we dit kwaliteitsaspect rondom onderzoek vergelijken met onze lectoraten?

HOG: ja!

HOG: mooi dat jullie laten afstuderen met twee begeleiders. Wij werken met een systeem van beoordeling door meerdere personen: promotor en copromotor en het bedrijf. Promotor heeft de zwaarste stem (75%). Die van het bedrijf de minste. De copromotor komt pas wanneer de scriptie al klaar is. De criteria zijn goed uitgeschreven en ook waar becijfering voor staat (4, 6, 8 etc). Sinds dit is ingevoerd is er meer overeenstemming tussen de promotor en de beoordelaar uit het bedrijf. Wij ondersteunen de opdrachtgevers door strak omschreven rubrics.

Saxion: Vanuit eigen werkervaring in de branche hebben we gemerkt dat heel diepgaand onderzoek niet altijd nodig is voor iedere student. Wat denkt HOG over evt. differentiatie?

HOG: we leiden op tot brede functies. Bovendien weet je niet waar een student terecht komt in het verloop van zijn carrière. Onderzoek is basiskennis voor iedere student, dus we zijn geen voorstander van differentiatie.

Secretaris: ik heb begrepen dat FTT op zoek is naar een nieuwe vorm van afstuderen in de vorm van beroepsproducten. En ieder beroepsproduct vergt een eigen vorm van onderzoek. Tegelijkertijd ook eens met HOG dat basiskennis van onderzoek nodig is.

Saxion: eens. In de vorm van beroepsproducten is het logischer om andere vormen van afstuderen aan te kunnen bieden waarbij de systematische manier van werken overeind blijft. Wat je dan precies doet, kan sterk verschillen en goed aansluiten op de beroepspraktijk. We onderscheiden nu twee soorten van onderzoek: analytisch onderzoek en ontwerponderzoek. We onderzoeken of er nog andere soorten van onderzoek zijn, die mogelijk voor het afstuderen ingezet kunnen worden. We zouden verschillende vormen van onderzoek kunnen toepassen: meer commercieel en technisch. Onderzoeks- en ontwikkelstappen zou je ook diepgaand op commerciële vraagstukken toe kunnen passen. Marktonderzoek voor bijvoorbeeld retail bedrijven is ook belangrijk. We moeten beter uitwerken wat we nog acceptabel vinden.

Saxion: we vinden onderzoek een middel om te komen tot een goed eindproduct. Voor materiaal en collectie zit het al goed in het onderwijs. Er is echter ook ontwikkeling mogelijk voor onderzoek in de businesslijn.

Saxion: door het toegenomen belang dat het werkveld hecht aan het onderwerp sustainability worden we gedwongen om na te denken over onderzoek: er komt meer behoefte aan data, informatievoorziening aan klanten/leveranciers, over keuzemotieven door klanten. Weten of je informatie klopt is essentieel, maar ook moeilijk voor studenten om te bepalen. Dat moet je studenten echt leren.

Saxion: het gesprek was informatief en leerzaam en zeker voor herhaling vatbaar. Dank daarvoor.